

L. van Noort

RENTABILITEIT VAN DE TUINBOUW IN HET
ZUIDHOLLANDS GLASDISTRICT

Voorlopige berekening 1965

A

VERSLAGEN
No. 155

17 MEI 1966
BIBLIOTHEEK
INSTITUUT

April 1966

INHOUDSOPGAVE

Blz.

WOORD VOORAF

HOOFDSTUK	I	OPZET EN METHODE VAN HET ONDERZOEK	7
	§	1. De steekproef	7
	§	2. Groepering van de bedrijven	7
	§	3. De kosten en de opbrengsten	8
	§	4. Kengetallen	9
	§	5. Het inkomen	11
HOOFDSTUK	II	SAMENVATTING VAN DE RESULTATEN VAN HET ONDERZOEK	12
	§	1. De bedrijfsresultaten	12
	§	2. De spreiding van de rentabiliteit	14
	§	3. De spreiding van het ondernemersinkomen	14
	§	4. Resultaten over 1965 in vergelijking met 1963 en 1964	15
BIJLAGEN	A	Het Westland	17
	A - 1	Grondgebruik en arbeidsbezetting	18
	A - 2	Resultaten, gemiddeld per bedrijf	19
	A - 3	Spreiding van het netto-overschot per f. 100,- kosten	20
	A - 4	Inkomen uit het bedrijf, gemiddeld per ondernemer	21
	B	Het Westland (bedrijven met overwegend verwarmd staand glas)	23
	B - 1	Grondgebruik en arbeidsbezetting	24
	B - 2	Resultaten, gemiddeld per bedrijf	25
	B - 3	Spreiding van het netto-overschot per f.100,- kosten	26
	B - 4	Inkomen uit het bedrijf, gemiddeld per ondernemer	27
	O	De Kring	29
	C - 1	Grondgebruik en arbeidsbezetting	30
	C - 2	Resultaten, gemiddeld per bedrijf	31
	C - 3	Spreiding van het netto-overschot per f.100,- kosten	32
	C - 4	Inkomen uit het bedrijf, gemiddeld per ondernemer	33
	D	De Kring (bedrijven met overw. verwarmd staand glas)	35
	D - 1	Grondgebruik en arbeidsbezetting	36
	D - 2	Resultaten, gemiddeld per bedrijf	37
	D - 3	Spreiding van het netto-overschot per f.100,- kosten	38
	D - 4	Inkomen uit het bedrijf, gemiddeld per ondernemer	39

WOORD VOORAF

In het kader van de algemene opdracht jaarlijks de bedrijfseconomische resultaten van de tuinbouw te onderzoeken worden in dit verslag als eerste in een serie over het teeltjaar 1965 de voorlopige bedrijfsresultaten van de tuinbouw in het Zuidhollands Glasdistrict gepubliceerd.

De cijfers berusten op een begroting, in het bijzonder waar het de kosten betreft. Deze begroting is gemaakt met behulp van een enquête op de deelnemende bedrijven, waarbij o.m. gebruik is gemaakt van de fiscale jaarrekeningen over 1964. De opbrengsten werden aan de opgaven van de veilingen en aan informaties van de bedrijven ontleend.

De definitieve resultaten zullen in 1967, te zamen met die van andere tuinbouwcentra, in één verslag worden gepubliceerd.

Dit onderzoek is verricht door L. v. Noort onder leiding van A. Holkamp.

DE DIRECTEUR,

(Dr. A. Maris)

's-Gravenhage, april 1966

HOOFDSTUK I

OPZET EN METHODE VAN HET ONDERZOEK

§ 1. De steekproef

Dit verslag is gebaseerd op cijfers van in totaal 216 bedrijven. De gegevens voor de bedrijfskeuze zijn ontleend aan inventarisatiegegevens van de landbouwtelling van mei 1962. Met inachtneming van de bestaande spreiding van de bedrijven naar gemeente en bedrijfs grootte is de keuze van de bedrijven voor de steekproef willekeurig verricht. Niet ingeschakeld werden bedrijven, die aan een man onvoldoende emplooi verschaffen en bedrijven, die doordat ook andere takken van bedrijf werden uitgeoefend, niet als zuivere tuinbouwbedrijven konden worden aangemerkt.

Het percentage, waarmee de bedrijven in het onderzoek zijn vertegenwoordigd is per gebied verschillend. Het Westland - dat ca. 3600 bedrijven omvat - is met 3,2%, de Kring - met in totaal ca. 2300 bedrijven - met 5% in de steekproef opgenomen. Deze verschillen in steekproefpercentages houden enerzijds verband met het aantal aanwezige bedrijven, anderzijds met de voor een betrouwbare weergave van de rentabiliteit minimaal te stellen eisen aan het aantal waarnemingen van de te vormen groepen van bedrijven.

Voor een uitgebreider weergave van de structuur van de tuinbouw en van de steekproef die daaruit voor dit onderzoek is getrokken in de onderzochte gebieden, wordt verwezen naar het rentabiliteitsverslag (voorlopige cijfers) over het kalenderjaar 1962, No. 16.

§ 2. De groepering van de bedrijven

De aan het onderzoek deelnemende bedrijven zijn in groepen ingedeeld. Bij deze groepering is rekening gehouden met het bedrijfsonderdeel - b.v. verwarmd staand glas - dat een overwegende plaats (ten minste 50% van het in deze bedrijfsonderdelen gemiddeld geïnvesteerde vermogen 1)) inneemt.

Ten einde inzicht te kunnen verschaffen in de bedrijfsuitkomsten van meer gespecialiseerde bedrijven zijn bovendien - waar mogelijk en verantwoord - subgroepen gevormd voor bedrijven, waarvan het desbetreffende onderdeel ten minste 65% van bedoeld vermogen bedroeg.

De volgende groepen konden in het verslag worden opgenomen.

<u>Het Westland</u>	<u>Aantal bedrijven</u>
> 50% 1) verwarmd staand glas	66
Waarvan: > 65% 1) verwarmd staand glas	(59)
Waarvan: > 65% groente 2)	(45)
> 50% 1) onverwarmd staand glas	39
Waarvan: > 65% 1) onverwarmd staand glas	(30)
Waarvan: > 65% groente 3)	(26)

1) Van het gemiddeld geïnvesteerde vermogen in glasopstanden, verwarmingsapparatuur, grond en vaste plantopstand.

2) Van de oppervlakte hoofdteelten onder verwarmd staand glas.

3) Van de oppervlakte hoofdteelten onder onverwarmd staand glas.

In bijlage B zijn de 59 bedrijven met > 65% verwarmd staand glas nog nader onderscheiden in:

	Aantal bedrijven
> 65% groente 1) (overwegend tomaten)	45
Waarvan: met een plantdatum gemiddeld in de 2e helft van januari	(16)
Waarvan: met een plantdatum gemiddeld in februari	(15)
Waarvan: met een plantdatum gemiddeld in maart en later	(14)

De Kring

	Aantal bedrijven
> 50% 2) verwarmd staand glas	86
Waarvan > 65% 2) verwarmd staand glas	(81)
-Waarvan bedrijven met een gemiddelde plantdatum: vóór 1 februari	(47)
van 1 februari af	(32)
> 50% 2) onverwarmd staand glas	14

In bijlage D zijn de 81 bedrijven met > 65% verwarmd staand glas nog onderscheiden in:

	Aantal bedrijven
> 50% tomaten van de oppervlakte verwarmd staand glas	60
Waarvan plantdatum gemiddeld voor 16 januari	(18)
Waarvan plantdatum gemiddeld in de 2e helft van januari	(14)
Waarvan plantdatum gemiddeld in februari	(18)
Waarvan plantdatum gemiddeld in maart en later	(10)
> 50% komkommers van de oppervlakte verwarmd staand glas	19
Waarvan plantdatum gemiddeld voor 1 februari	(15)

§ 3. De kosten en de opbrengsten

De bedrijfsresultaten zijn bepaald volgens de bij het L.E.I. gebruikelijke methode. Deze houdt in, dat de berekening van rente en afschrijving van de duurzame produktiemiddelen is gebaseerd op de vervangingswaarde en dat kosten, welke niet tevens uitgaven zijn (handenarbeid van de ondernemer en zijn gezin, rente van eigen vermogen e.d.), zijn gewaardeerd.

Voor deze kostenwaardering zijn de benodigde gegevens op het bedrijf verzameld.

Rente en afschrijving

De berekening van de rente had plaats op basis van 5% over het - op blz. 10 nader omschreven - in het bedrijf vastgelegde vermogen.

De afschrijvingen zijn berekend op grond van bij het L.E.I. bestaande inzichten met betrekking tot de economische levensduur en het waardeverloop van de onderscheiden duurzame produktiemiddelen. Ten aanzien van glasopstanden en verwarmingsinstallaties is een degressief dalend waardeverloop verondersteld (afschrijving tegen een vast percentage van de boekwaarde). Voor de overige slijtende produktiemiddelen is de afschrijving berekend op basis van een vast percentage van de vervangingswaarde.

1) Van de oppervlakte hoofdteelten onder verwarmd staand glas.

2) Van het gemiddeld geïnvesteerde vermogen in glasopstanden, verwarmingsapparatuur, grond en vaste plantopstand.

Arbeid van ondernemer en gezinsleden

Als vergoeding voor de arbeid, welke door de ondernemer en zijn gezinsleden is verricht, is alleen de handenarbeid in rekening gebracht. Voor een waardering van de kosten, welke voor leiding en toezicht door de ondernemer waren in te calculeren, ontbreken nl. de daartoe benodigde normatieve gegevens.

De kosten van de handenarbeid zijn berekend op basis van een taxatie van de door de ondernemer en zijn gezinsleden verrichte hoeveelheid handenarbeid. Deze arbeid is gewaardeerd overeenkomstig het loon (inclusief sociale lasten) volgens de Collectieve Arbeidsovereenkomst voor volwassen mannelijke en vrouwelijke arbeiders en jeugdigen, met dien verstande dat voor overuren geen toeslag op het normale uurtarief is toegepast. Op grond van deze C.A.O. zijn voor de ondernemers en gezinsleden een prestatietoeslag, vakantietoeslag, differentiatietoeslag en premie spaarregeling gecalculeerd. (De differentiatietoeslag en de premie spaarregeling is alleen berekend voor de ondernemers en gezinsleden in de Kring). Vervolgens is het loon verhoogd met huurcompensatie en diplomatoeslag voor alle werkenden ouder dan 22 jaar, alsmede een waarderingstoeslag voor hen die ouder zijn dan 20 jaar. Het berekende loon voor de ondernemer is inclusief voormanstoeslag.

De betaalde kosten over 1965 waren ten tijde van het onderzoek nog niet bekend. Deze moesten derhalve worden begroot. Voor deze begroting is gebruik gemaakt van taxaties welke in overleg met de deelnemers aan het onderzoek zijn verricht. Met inachtneming van eventuele veranderingen in de produktiecapaciteit zijn de betaalde kosten overigens getoetst aan de fiscale jaarrekeningen van de bedrijven over 1964.

In vorige jaren is gebleken dat er gemiddeld geringe verschillen voorkomen tussen de begrote kosten en de werkelijke kosten.

Wat de opbrengsten betreft, de verkopen geschieden grotendeels via de veilingen, welke ons desgevraagd een opgave verstrekten van de nettoveilingomzet per deelnemer. Dit was mogelijk dank zij de machtiging die voor dit doel door de tuinders was verleend.

De opbrengsten die niet via de veiling werden verkregen zijn, in samenwerking met de deelnemers, geschat tijdens het bezoek dat aan het einde van 1965 aan de bedrijven werd gebracht.

Mutaties in de waarde van de plantopstand zijn, hetzij positief (waardestijging van jonge plantopstanden of uitbreiding van het areaal), hetzij negatief (afschrijving op volwassen plantopstanden of inkrimping van het areaal) eveneens onder de opbrengsten verantwoord.

§ 4 K e n g e t a l l e n

Vele cijfers (kosten, opbrengsten, vermogen, grondgebruik en arbeidsbezetting) zijn voor de onderscheiden groepen in een gemiddelde per bedrijf tot uitdrukking gebracht. Dit gemiddelde is berekend door de totalen van de absolute cijfers te delen door het aantal bedrijven.

Het gezinsinkomen en de bestanddelen daarvan zijn gemiddeld per ondernemer, het arbeidsinkomen tevens in een gemiddelde per manjaar weergegeven.

Het netto-overschot

Het economische resultaat wordt tot uitdrukking gebracht door middel van het begrip netto-overschot. Het wordt gevormd door het verschil tussen

de opbrengsten en de kosten. In de kosten is geen bedrag opgenomen als vergoeding voor de functie van leiding en toezicht van de ondernemer. Daar deze kostenelementen derhalve nog in het netto-overschot aanwezig zijn, mag dit laatste niet zonder meer worden aangezien voor de bedrijfseconomische winst.

Netto-overschot gemiddeld per bedrijf

De kosten, de opbrengsten en het netto-overschot zijn voor elke onderscheiden groep van bedrijven in een gemiddeld bedrag per bedrijf weergegeven. Behalve in absolute bedragen per bedrijf is het netto-overschot - ten behoeve van de vergelijkbaarheid met andere typen en takken van bedrijf - vervolgens door middel van de volgende verhoudingsgetallen tot uitdrukking gebracht.

Netto-overschot per f. 100,- kosten

Dit kengetal is berekend door het totale netto-overschot per groep van bedrijven te delen door 1% van de kosten van die bedrijven (gewogen gemiddelde).

Van het kengetal rentabiliteit (netto-overschot per f. 100,- kosten) is in nummer 3 van de bijlagen A t/m D de spreiding grafisch weergegeven. Een factor die bij de berekening van het gemiddelde van grote invloed kan zijn, nl. de bedrijfsgrootte, kon in de desbetreffende diagrammen slechts in beperkte mate tot uitdrukking worden gebracht.

Netto-overschot per eenheid produktiefactor

Het netto-overschot is vervolgens in principe betrokken op de produktiefactoren kapitaal, arbeid en grond, factoren uit welker samenwerking het resultaat in feite is ontstaan.

a. Netto-overschot per f. 100,- geïnvesteerd vermogen per 1-1-1965 1)

Het geïnvesteerde vermogen is voorgesteld door het bedrag, dat verkregen wordt door optelling van:

1. de verkoopwaarde van de grond;
2. de economische boekwaarde van de dode en de levende inventaris;
3. de normale behoefte aan vlottende middelen.

De berekeningen hiervan zijn gebaseerd op globale taxaties naar de toestand bij de aanvang van het kalenderjaar, zulks met de beperking dat t.a.v. duurzame slijtende produktiemiddelen die geen betrekking hebben op glasopstanden en verwarmingsinstallaties is verondersteld dat zij op dat moment een waarde hadden van 60% van de nieuwwaarde. Deze laatste categorie maakte voor resp. 25% (Westland) en 20% (De Kring) deel uit van het totale vermogen, dat op deze basis berekend, per 1-1-1965 in de slijtende duurzame produktiemiddelen was opgesloten.

Met de waarde van teeltvergunningen is geen rekening gehouden.

b. Netto-overschot per manjaar arbeidsbezetting

Voor de berekening van dit kengetal is het netto-overschot gedeeld door de - tot volwaardige arbeidskrachten herleide en in manjaren uitgedrukte - arbeidsbezetting.

1) Deze investering omvat ook de bedrijfsonderdelen die door de ondernemer zijn gepacht.

Voor de berekening van de arbeidsbezetting had een taxatie plaats van de arbeidstijd per arbeidskracht gedurende het boekjaar. De totale arbeidstijd per bedrijf werd vervolgens uitgedrukt in manjaren volwaardige arbeidskracht waarbij voor arbeid door jeugdigen de volgende wegingscoëfficiënten werden toegepast:

14 jaar	30%
15 jaar	45%
16 jaar	65%
17 jaar	80%
18 jaar	90%
>18 jaar	100%

Deze waarderingsnormen gelden voor arbeid verricht door mannen zowel als door vrouwen.

c. Netto-overschot per are grondoppervlakte

Voor de berekening van dit kengetal zouden de open grond en de grond onder glas onder één noemer dienen te worden gebracht. Het was in het kader van deze voorlopige begijfering niet mogelijk de daarvoor benodigde wegingsfactoren te berekenen.

§ 5. H e t i n k o m e n

Het arbeidsinkomen per manjaar

Van het inkomen per produktiefactor is alleen het arbeidsinkomen - per manjaar arbeidsbezetting - tot uitdrukking gebracht.

Onder het arbeidsinkomen is verstaan het bedrag dat door hen, die arbeid in het bedrijf hebben verricht te zamen als inkomen is genoten. Het is berekend door het netto-overschot te vermeerderen met het bedrag dat als kosten van arbeid is opgenomen. Na deling van dit inkomen door het aantal - tot volwaardige arbeidskrachten herleide - manjaren wordt het bedrag gevonden dat gemiddeld per manjaar als inkomen werd verkregen.

Het inkomen van de ondernemer

Tenslotte is berekend, welk bedrag uit de bedrijfsexploitatie aan de ondernemer ten deel viel. In de eerste plaats betreft dit de vergoeding die, bij de berekening van het netto-overschot, in de kosten is gecalculeerd voor de handenarbeid die door de ondernemer persoonlijk in het bedrijf is verricht. Voegen wij dit bedrag toe aan het netto-overschot, dan ontstaat het bedrag dat als arbeidsinkomen voor de ondernemer is aangeduid.

De kosten bevatten voorts een rentevergoeding voor het vermogen dat in het bedrijf is geïnvesteerd. Voor zover het bedrag van deze vergoeding hoger is dan het bedrag dat door de ondernemer aan rente voor geleende gelden is betaald, vormt het verschil daarvan eveneens een bestanddeel van het inkomen van de ondernemer.

Bij toevoeging van laatstgenoemd inkomensbestanddeel aan het arbeidsinkomen van de ondernemer wordt het bedrag verkregen dat met ondernemersinkomen is aangeduid.

Tenslotte is ook het gezinsinkomen van de ondernemer, voorzover uit het bedrijf verkregen, in enkele bijlagen tot uitdrukking gebracht. Dit bedrag betreft het ondernemersinkomen, verhoogd met het - als kosten gecalculeerde - bedrag voor de handenarbeid welke door gezinsleden in het bedrijf is verricht.

HOOFDSTUK II

SAMENVATTING VAN DE RESULTATEN VAN HET ONDERZOEK

De resultaten van het onderzoek zijn gedetailleerd neergelegd in de bijlagen A en B (het Westland) en C en D (de Kring).

Elk der genoemde bijlagen geeft een overzicht van:

1. het grondgebruik en de arbeidsbezetting (gem. per bedrijf);
2. de bedrijfsresultaten (gem. per bedrijf);
3. de spreiding van het netto-overschot per f.100,- kosten;
4. het gezinsinkomen uit het bedrijf (gem. per ondernemer).

De resultaten hebben, in overeenstemming met het boekingstijdvak van de administratiekantoren, vrijwel uitsluitend betrekking op het kalenderjaar 1965. Dit kalenderjaar valt voor de berekening van de kosten en de opbrengsten van de meeste produkten in deze gebieden praktisch samen met het teeltjaar. Dit geldt niet voor de opbrengsten van enkele produkten, zoals prei en spruiten en evenmin voor wintersla, waarvan de opbrengsten juist in de periode van de jaarwisseling kunnen vallen.

Met de geschatte opbrengsten van per 1 januari 1966 voorradige koeldruiven is bij het bepalen van de opbrengsten over 1965 wel rekening gehouden.

§ 1. D e b e d r i j f s r e s u l t a t e n

De resultaten volgens de bijlagen A en C zijn in de tabellen 1a en 1b samengevat.

Tabel 1a geeft een beeld van het netto-overschot per f.100,- kosten voor de belangrijkste bedrijfstypegroepen, met een sub-groepering per gebied. In tabel 1b zijn de overige gegevens van de desbetreffende bijlagen samengevat.

Tabel 1a

RENTABILITEIT VAN HET WESTLAND EN DE KRING OVER 1965
(Netto-overschot per f.100,- kosten)

Geografische ligging van de bedrijven	Totaal		Overwegend 1)			
			staand glas verwarmd		staand glas onverwarmd	
	aantal bedr.	rentabi- liteit	aantal bedr.	rentabi- liteit	aantal bedr.	rentabi- liteit
<u>Westland</u>						
Watelingen, Kwintshout. Poeldijk en Honselersdijk	39	7	32	8	6	-
Naaldwijk en Monster	30	3	12	-	17	1
's-Gravenzande en Hoek van Holland	23	13	8	-	12	-
De Lier, Maasdijk en Maasland	20	3	14	-	4	-
Totaal	112	7	66	7	39	5
<u>De Kring</u>						
Delft, Schipluiden, Rijswijk, Nootdorp.						
Pijnacker en Zootmeer	42	1	37	1	4	-
Berkel, Bergschenhoek, Bleiswijk en Nieuwerkerk a/d IJssel	27	./.	25	./.	1	-
Rotterdam, Capelle a/d IJssel, Leidschendam, Voorschoten, Voorburg, Loosduinen	35	1	24	3	9	-
Totaal	104	./.	86	0	14	./.

N.B. De rentabiliteit is alleen vermeld voor groepen van ten minste 15 bedrijven.

1) > 50% van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen in glasopstanden, verwarmingsapparatuur, grond en vaste plantopstand.

Tabel 1b

SAMENVATTING VAN DE VOORLOPIGE BEREKENDE RESULTATEN OVER 1965
(Gemiddeld per bedrijf)

	Het Westland				De Kring				
	alle bedrij- ven	overwegend 1)		alle bedrij- ven	overwegend 1)		alle bedrij- ven	overwegend 1)	
		verwarmd staand glas	onverwarmd staand glas		verwarmd staand glas	onverwarmd staand glas			
Aantal bedrijven	112	66	39	104	86	14			
Aantal bedrijven in %	100	59	35	100	83	13			
Omzet in %	100	76	20	100	93	6			
Aantal ramen platglas	130	80	160	270	200	320			
Staannd glas verwarmd	41	65	3	55	66	5			
Staannd glas onverwarmd	24	11	48	8	3	39			
Platglas en open grond	36	32	38	29	26	31			
Arbeidsbezetting in manjaren	2,77	3,24	2,08	2,92	3,14	1,97			
Geïnvesteerd vermogen per 1-1-1965	172000	221000	103000	194000	217000	88000			
Idem per manjaar arbeidsbezetting	62000	68000	50000	66000	69000	45000			
Opbrengsten	76100	99100	44100	84300	95400	35700			
Kosten	71400	92200	41900	84900	95200	39700			
Netto-overschot	4700	6900	2200	9400	200	4000			
Netto-overschot:									
per f.100,- kosten	7	7	5	9	0	10			
per f.100,- geïnvesteerd vermogen	3	3	2	0	0	5			
per manjaar arbeidsbezetting	1700	2100	1100	200	100	2000			
Arbeidsinkomen per manjaar	10200	10600	9500	8500	8800	6500			
Arbeidsinkomen van de ondernemer(per ondernemer)	14300	16000	11800	9600	10100	6700			
Ondernemersinkomen(per ondernemer)	17900	20600	14000	13400	14300	8400			

1) > 50% van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen in glasopstanden, verwarmingsapparatuur, grond en vaste plantopstand.

§ 2. D e s p r e i d i n g v a n d e r e n t a b i l i t e i t

In de bijlagen A3, B3, C3, en D3 is de spreiding van de gemiddelde rentabiliteit - voorgesteld door het netto-overschot per f. 100,- kosten - grafisch weergegeven.

In tabel 2 is de spreiding van het netto-overschot per f. 100,- kosten voor de belangrijkste groepen van bedrijven samengevat.

Ter voorkoming van misverstand dient hierbij te worden opgemerkt, dat onder winstgevende bedrijven zijn verstaan bedrijven, waarvan de opbrengsten hoger zijn dan de kosten (het verschil is het netto-overschot). In de kosten zijn vergoedingen begrepen voor de handenarbeid van de ondernemer en de gezinsleden, alsmede een rentevergoeding van 5% over het geïnvesteerde vermogen per 1 januari 1965.

Tabel 2

SPREIDING VAN HET NETTO-OVERSCHOT PER F. 100,- KOSTEN
(Aantal bedrijven in procenten)

Percentage van de kosten	Westland			De Kring		
	alle bedrij-ven	overwegend 1)		alle bedrij-ven	overwegend 1)	
		verwarmd staand glas	onverwarmd staand glas		verwarmd staand glas	onverwarmd staand glas
Aantal bedrijven	112	66	39	104	86	14
Negatief						
> 20	8	6	11	16	10	36
20 - 0	31	28	33	41	40	50
Totaal verliesgevend	39	34	44	57	50	86
Positief						
0 - 20	38	42	33	36	42	14
20 - 40	21	24	18	7	8	-
40 - 60	2	-	5	-	-	-
Totaal winstgevend	61	66	56	43	50	14
	100	100	100	100	100	100

1) > 50% van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen in glasopstanden, verwarmings-apparatuur, grond en vaste plantopstand.

Uit tabel 2 blijkt dat voor 61% van de bedrijven in het Westland en 43% van de bedrijven in de Kring een positief resultaat kon worden berekend. De winstgevende bedrijven in het Westland en in de Kring vertegenwoordigen achtereenvolgens 73 en 59% van de totale opbrengsten per gebied.

§ 3. D e s p r e i d i n g v a n h e t o n d e r n e m e r s i n k o m e n

Van het ondernemersinkomen (dat in de bijlagen A4, B4, C4 en D4 naar bestanddelen is gespecificeerd) is in tabel 3 voor de belangrijkste bedrijfs-groepen de verdeling weergegeven door vermelding van het aantal ondernemers (in procenten) per inkomensklasse.

Tabel 3

SPREIDING VAN HET ONDERNEMERSINKOMEN
(Aantal ondernemers per inkomensklasse in procenten)

	Westland			De Kring		
	alle bedrij- ven	overwegend 1)		alle bedrij- ven	overwegend 1)	
		verwarmd staand glas	onverwarmd staand glas		verwarmd staand glas	onverwarmd staand glas
Aantal bedrijven	112	66	39	104	86	14
Aantal ondernemers	127	78	42	139	120	14
Inkomensklasse						
< f. 2500,-	6	6	5	15	14	14
f. 2500,- - < f. 5000,-	5	5	5	6	7	-
f. 5000,- - < f. 7500,-	13	9	17	12	10	21
f. 7500,- - < f. 10000,-	8	4	14	12	10	36
f. 10000,- - < f. 15000,-	18	19	19	19	18	22
f. 15000,- - < f. 25000,-	26	26	26	20	23	7
f. 25000,- - < f. 40000,-	16	18	14	12	14	-
f. 40000,- - > f. 40000,-	8	13	-	4	4	-
	100	100	100	100	100	100

1) X 50% van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen in glasopstanden, verwarmings-apparatuur, grond en vaste plantopstand.

§ 4. Resultaten over 1965 in vergelijking met
1963 en 1964

In tabel 4 zijn de resultaten van het gemiddelde bedrijf in het Westland en in de Kring over 1965 met die van 1963 en 1964 vergeleken. Bij deze vergelijking dient rekening te worden gehouden met het feit, dat met ingang van 1964 het rentepercentage van 4 op 5 is gebracht onder invloed waarvan de kosten over 1964 3% hoger zijn berekend dan wanneer 4% rente in rekening was gebracht. Voorts wordt de vergelijking verstoord doordat er minder bedrijven in 1965 - voornamelijk door onteigening of opheffing - in het onderzoek konden worden opgenomen dan in 1964.

Bij een vergelijking van de bedrijven die zowel over 1964 als 1965 aan het onderzoek konden deelnemen blijkt, dat de kosten in het Westland en in de Kring zijn gestegen met resp. 15 en 9%. Circa 3½% moet worden toegeschreven aan de loonstijging die begin 1965 plaats had. Ook is een belangrijk deel van de kostenstijging (in 1965 t.o.v. 1964) een gevolg van uitbreiding en/of diepte investeringen die hebben plaatsgehad. Dit is niet exact te berekenen, maar de jaarkosten over 1965 werden door de meerdere kosten van rente en afschrijving in 1965 circa 2½% hoger vastgesteld. Ongetwijfeld hebben deze uitbreidings-investeringen tot stijging van andere kostensoorten geleid o.a. lonen, brandstoffen en overige materialen enz. De grotere kostenstijging in het Westland t.o.v. de Kring is enerzijds veroorzaakt door de aanmerkelijke vervroeging van de plantdatum van stooktomaten in het Westland, anderzijds door de veel geringere kostenstijging (namelijk 5%) van de zeer vroege stooktomaten in de Kring. Ruim de helft van laatstgenoemde kostenstijging (5%) is door loonstijging veroorzaakt.

In het Westland werd de kostenstijging overtroffen door een nog hogere opbrengstenstijging (20%), daardoor was het netto-overschot per f.100,- kosten in 1965 5% hoger dan in 1964. Voor de Kring was de kostenstijging gelijk aan de opbrengstenstijging, namelijk 9%; daardoor bleef de rentabiliteit in 1965 ongewijzigd t.o.v. 1964.

Tabel 4

VERGELIJKING 1963, 1964 EN 1965
(Gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrijven			Haarvan overwegend 1)					
				verwarmd staand glas			onverwarmd staand glas		
				- voorlopige cijfers			voorlopige cijfers		
	1963	1964	1965	1963	1964	1965	1963	1964	1965
Het Westland									
Aantal bedrijven	114	116	112	52	61	66	55	47	39
Opp. verwarmd staand glas are	28	36	41	56	63	65	3	4	3
Opp. onverwarmd staand glas are	31	27	24	18	13	11	45	46	48
Aantal ramen platglas	180	130	130	100	100	80	210	160	160
Arbeidsbezetting manj.	2,68	2,66	2,77	3,26	3,18	3,24	2,12	2,04	2,08
Totale opbrengsten	65500	63000	76100	93400	87200	99100	40300	36600	44100
Totale kosten	54200	61600	71400	74100	81700	92200	36700	39200	41900
Netto-overschot	11300	1400	4700	19300	5500	6900	3600	./..2600	2200
Netto-overschot per f.100,- kosten	21	2	7	26	7	7	10	./.. 7	5
Ondernemersinkomen(per ondernemer)	20100	14400	17900	26500	18900	20600	12800	9300	14000
De Kring									
Aantal bedrijven	112	111	104	79	85	86	21	17	14
Opp. verwarmd staand glas are	41	47	55	58	61	66	-	1	5
Opp. onverwarmd staand glas are	11	9	8	4	4	3	38	41	39
Aantal ramen platglas	450	360	270	360	230	200	300	390	320
Arbeidsbezetting manj.	2,93	2,89	2,92	3,36	3,20	3,14	1,97	2,06	1,97
Totale opbrengsten	76200	74400	84300	97500	88800	95400	28600	32100	35700
Totale kosten	64700	75200	84900	79800	88500	95200	30600	35900	39700
Netto-overschot	11500	./.. 800	./.. 600	17700	300	200	./..2000	./..3800	./..4000
Netto-overschot per f.100,-kosten	18	./.. 1	./.. 1	22	0	0	./.. 7	./.. 11	./.. 10
Ondernemersinkomen(per ondernemer)	18800	12500	13400	23400	14000	14300	7500	8100	8400

1) >50% van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen in glasopstanden, verwarmingsapparatuur, grond en vaste plantopstand.

BIJLAGEN A

	Alle be- drijven	Waarvan overwegend (> 50%) 1)		Bedrijven met meer dan 65% 1)		
		verwarmd staand glas	onverw. staand glas	totaal	waarvan >65% groente 2)	verwarmd staand glas onverwarmd staand glas totaal waarvan > 65% groente 3)
Aantal bedrijven	112	66	39	59	45	30 26
Aantal bedrijven in %	100	59	35	53	40	27 23
Aantal ramen platglas	130	80	160	80	70	120 130
Staatd glas verwarmd:	are	are	are	are	are	are
groenten	35	55	3	59	71	1 1
fruit	1	2	-	2	1	- -
bloemen	5	8	-	9	2	- -
Staatd glas onverwarmd:	18	8	38	6	7	42 45
groenten	4	2	8	2	3	9 5
fruit	2	1	2	1	1	2 2
bloemen	3	2	4	2	2	3 3
Plat glas						
Opengrondstuinbouw:	19	14	24	14	14	23 23
groenten en vroege aard.	5	5	3	4	3	2 3
bloemen en bollen	-	1	-	1	1	- -
zaden	2	2	3	2	1	3 3
fruit	7	8	4	8	6	5 4
braak	101	108	89	110	112	90 89
Totaal tuinbouw	1	1	-	1	1	- -
Landbouw en veeteelt	3	3	3	4	2	4 4
Verhuurd	27	30	24	31	31	24 23
Erf, blijvende paden enz.	132	142	116	146	146	118 116
Kadastrale oppervlakte	105	123	85	126	122	90 94
Waarvan eigendom	1,13	1,18	1,08	1,19	1,22	1,07 1,04
Aantal ondernemers per bedr.	1,26	1,33	1,17	1,34	1,39	1,18 1,15
Arb. v.d. ondernemer(s) in manj.	0,36	0,41	0,28	0,38	0,33	0,30 0,30
Arb. v. gezinsl. in manjaren	0,83	1,13	0,38	1,24	1,03	0,40 0,43
Arb. v. vast pers. in manj.	0,32	0,37	0,25	0,39	0,42	0,27 0,26
Arb. v. los pers. in manj.	2,77	3,24	2,08	3,35	3,17	2,15 2,14
Tot. arbeidsbezetting in manj.						
Arb. door ondern. en gezinsl. (in %)	59	54	70	51	54	69 68

1106

1) Van het gemidd. geïnvesteerd vermogen in glasopstanden, verw.apparatuur, grond en vaste plantopstand.

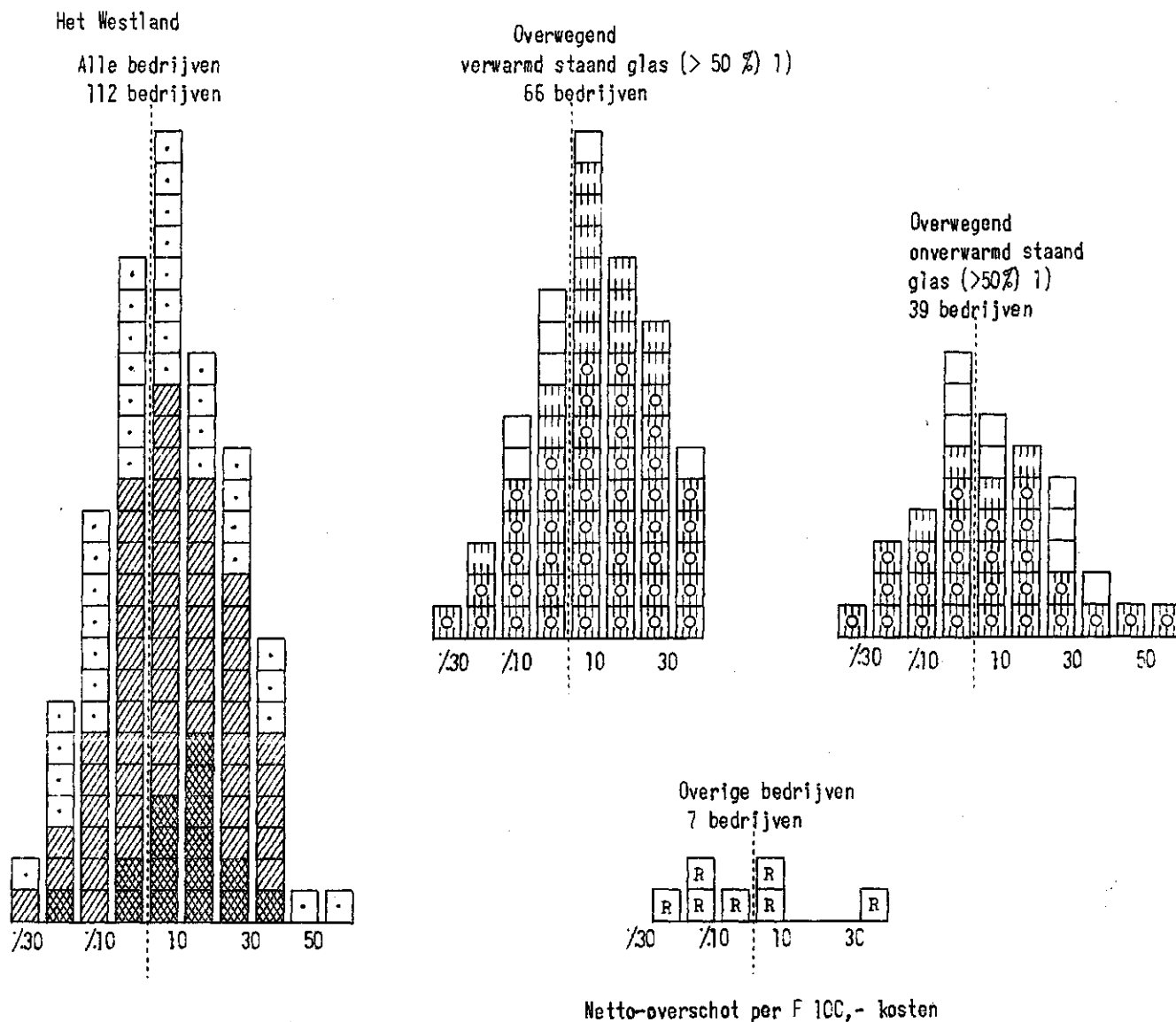
2) Van de opp. hoofdteelten onder verwarmd staand glas. 3) Van de opp. hoofdteelten onder onverw. staand

	Alle bedrij- ven	Waarvan overwegend (> 50%) 1)		Bedrijven met meer dan 65% 1)			
		verwarmd staand glas	onverwarmd staand glas	totaal	verwarmd staand glas waarvan > 65% groente 2)	onverwarmd staand glas waarvan > 65% groente 3)	
Aantal bedrijven	112	66	39	59	45	30	26
Aantal bedrijven in %	100	59	35	53	40	27	23
Omzet in %	100	76	20	72	55	16	14
Geïnvesteerd vermogen per 1-1-'65	172000	221000	103000	232000	242000	105000	106000
Kosten							
Afschrijvingen	12200	16300	6400	17200	17900*	6500	6900*
Huur en pacht	700	800	400	800	300	400	200
Rente	8200	10700	4600	11300	11700*	4800	4900*
Arbeid betaald personeel	9400	12500	5100	13600	12400*	5500	5600*
Arbeid ondernemers	11500	12100	10600	12200	12700*	10800	10500*
Arbeid gezinsleden	2500	2900	1900	2700	2300*	2000	2000*
Brandstoffen	10400	16500	1700	17700	18700*	1300	1400*
Overige materialen	8100	10200	5400	10700	9200*	5100	5200*
Diensten v. derden en ov. kosten	8400	10200	5800	10500	10900	5900	6100
Totaal	71400	92200	41900	96700	96100	42300	42800
Opbrengsten							
Tuinbouwprodukten:	75000	97600	43400	102600	102300	43000	44100
(w.v. bloemen en bollen)	(14200)	(22200)	(2900)	(22800)	(7400)	(1300)	(1200)
Overige opbrengsten	1100	1500	700	1600	1100	800	800
Totaal	76100	99100	44100	104200	103400	43800	44900
Netto-overschot	4700	6900	2200	7500	7300	1500	2100
Netto-overschot:							
per f. 100,- kosten	7	7	5	8	8	4	5
per f. 100,- geïnvest. vermogen	3	3	2	3	3	1	2
per manjaar	1700	2100	1100	2300	2300	700	1000
Arbeidsinkomen per manjaar	10200	10600	9500	10800	10900	9200	9400
Arbeidsinkomen v.d. ondernemer	14300	16000	11800	16700	16300	11500	12100
(per ondernemer)							
Ondernemersinkomen (per ondern.)	17900	20600	14000	21500	21100	13900	14800
Geografische ligging der bedr.:							
Wateringen, Kwintsheul, Poeldijk,	39	32	6	30	25	5	4
Honselersdijk	30	12	17	10	8	13	10
Naaldwijk, Monster	23	8	12	7	6	8	8
's-Gravenzande, Hoek v. Holland	20	14	4	12	6	4	4
De Lier, Maasdijk, Maasland							

1106 1) Van het gemidd. geïnvesteerd vermogen in glasopstanden, verwarmingsapp., grond en vaste plantopstand.
2) Van de opp. hoofdteelten onder verwarmd staand glas. 3) Van de opp. hoofdteelten onder verwarmd staand glas.

SPREIDING VAN HET NETTO-OVERSCHOT PER F 100,- KOSTEN
(elk vakje stelt een bedrijf voor)

Bijlage A 3

- kosten < F 50.000,- per bedrijf
- ▨ kosten F 50.000,- - F 100.000,- per bedrijf
- ▩ kosten > F 100.000,- per bedrijf
- 50 - 65 % 1)
- ▤ > 65 % 1)
- ▥ waarvan > 65 % groente 2)
- R overige bedrijven

1) Van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen in glasopstanden, verwarmingsapparatuur, grond en vaste plantopstand.
2) Van de oppervlakte hoofdteelten onder verwarmd - resp. onverwarmd staand glas.

INKOMEN UIT HET BEDRIJF OVER 1965
(voorlopige cijfers, gemiddeld per ondernemer)

	Alle be- drijven	Maarvan overwegend (> 50%) 1)		Bedrijven met meer dan 65% 1)		
		verwarmd staand glas	onverwarmd staand glas	verwarmd staand glas	onverwarmd staand glas	
				totaal	totaal	waarvan > 65% groente 3)
Aantal bedrijven	112	66	39	59	30	26
Aantal ondernemers	127	78	42	70	32	27
Netto-overschot						
Handenarbeid ondernemer	4200	5800	2000	6400	1400	2000
Arbeidsinkomen van de ondernemer	10100	10200	9800	10300	10100	10100
Rente meer berekend dan betaald	14300	16000	11800	16700	11500	12100
Ondernemersinkomen	3600	4600	2200	4800	2400	2700
Handenarbeid gezinsleden	17900	20600	14000	21500	13900	14800
Gezinsinkomen uit bedrijf	2200	2400	1800	2200	1900	1900
	20100	23000	15800	23700	15800	16700

- 1) Van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen in glasopstanden, verwarmingsapparatuur, grond en vaste plantopstand.
 2) Van de oppervlakte hoofdteelten onder verwarmd staand glas.
 3) Van de oppervlakte hoofdteelten onder onverwarmd staand glas.

BIJLAGEN B

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEEZETTING OVER 1965
(voorlopige cijfers, gemiddeld per bedrijf)

Page 0-1

Het Westland
Bedrijven met meer dan 65%
verwarmd staand glas

	Alle bedrijven	Waarvan overwegend groente 1) (tomaten)		
		totaal	w.v. plantdatum in de 2e helft van januari	in februari maart en later
Aantal bedrijven	59	45	16	14
Aantal bedrijven in %	100	76	27	24
Aantal ramen platglas	80	70	60	130
Staad glas verwarmd:				
groenten	are	are	are	are
(w.v. tomaten)	59	71	83	67
fruit	(56)	(68)	(83)	(61)
bloemen	2	1	1	2
Staad glas onverwarmd:	9	2	3	4
groenten	6	7	5	8
fruit	2	3	3	1
bloemen	1	1	-	2
Platglas	2	2	1	4
Opengrondstuinbouw:				
groenten en vroege aard.	14	14	11	22
bloemen en bollen	4	3	5	3
zaden	1	1	2	-
fruit	2	1	2	-
braak	8	6	5	8
Totaal tuinbouw	110	112	121	114
Landbouw en veeveelt	1	1	1	-
Verhuurd	4	2	4	3
Trf, blijvende paden enz.	31	31	31	27
Kadastrale oppervlakte	146	146	157	144
Waarvan eigendom	126	122	138	88
Aantal ondernemers per bedrijf	1,19	1,22	1,25	1,36
Arbeid v.d. ondernemer(s) in manj.	1,34	1,39	1,44	1,57
Arb. v. gezinsleden in manjaren	0,38	0,33	0,22	0,21
Arb. v. vast personeel in manjaren	1,24	1,03	1,35	0,69
Arb. v. los personeel in manjaren	0,39	0,42	0,53	0,47
Tot. arbeidsbezetting in manjaren	3,35	3,17	3,54	2,94
Arb. door ondernemers en gezinsl. (in %)	51	54	47	60

1) - 65% van de oppervlakte verwarmd staand glas.

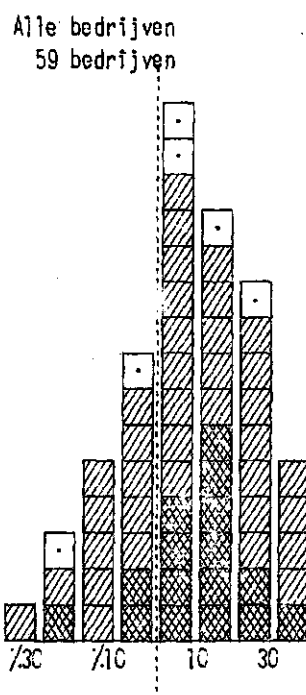
Bedrijven met meer dan 65% verwarmd staand glas
(voorlopige cijfers, gemiddeld per bedrijf)

Bijlage B-2

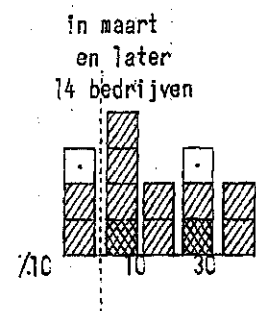
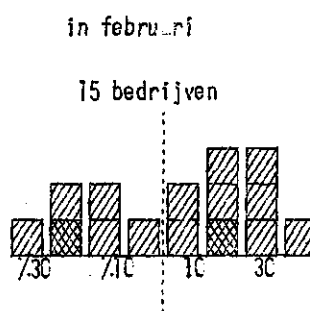
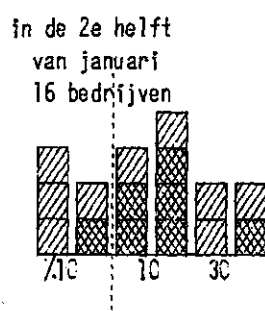
	Alle bedrijven	Waarvan overwegend 1) groente (tomaten)		
		totaal	in de 2e helft van januari	in februari maart en later
Aantal bedrijven	59	45	16	15
Aantal bedrijven in %	100	76	27	25
Omzet in %	100	77	34	23
Geïnvesteerd vermogen per 1-1-1965	232000	242000	295000	218000
Kosten				
Afschrijvingen	17200	17900	21900	16800
Huur en pacht	800	300	300	100
Rente	11300	11700	14700	10900
Arbeid betaald personeel	13600	12400	16400	10800
Arbeid ondernemers	12200	12700	13000	10800
Arbeid gezinsleden	2700	2300	1600	3700
Brandstoffen	17700	18700	26000	17500
Overige materialen	10700	9200	11200	8100
Diensten v. derden en ov. kosten	10500	10900	13000	9900
Totaal	96700	96100	118100	88600
Opbrengsten				
Tuinbouwprodukten:	102600	102300	126600	91500
(waarvan bloemen en bollen)	(22800)	(7400)	(10700)	(3800)
Overige opbrengsten	1600	1100	1000	700
Totaal	104200	103400	127600	92200
Netto-overschot	7500	7300	9500	3600
Netto-overschot:				
per f. 100,- kosten	8	8	8	4
per f. 100,- geïnvest. vermogen	3	3	3	2
per manjaar	2300	2300	2700	1200
Arbeidsinkomen per manjaar	10800	10900	11500	9700
Arbeidsinkomen van de ondernemer (per ondernemer)	16700	16300	18000	13500
Ondernemersinkomen (per ondernemer)	21500	21100	24600	18700
Geografische ligging der bedr.:				
Wateringen, Kwintshul, Poeldijk, Honselersdijk	30	25	10	11
Naaldwijk, Monster	10	8	2	1
's-Gravensande, Hoek van Holland	7	6	2	1
De Lier, Naasdijk, Maasland	12	6	2	2

1) > 65% van de oppervlakte verwarmd staand glas.

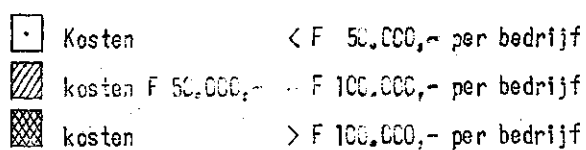
BEDRIJVEN MET MEER DAN 65 % VERWARMD STAAND GLAS
SPREIDING VAN HET NETTO-OVERSCHOT PER F 100,- KOSTEN
(elk vakje stelt een bedrijf voor)

Bedrijven met overwegend ¹⁾ groente (tomaten) waarvan plantdatum gemiddeld:

Netto-overschot per F 100,- kosten

1) > 65 % van de oppervlakte verwarmd staand glas.

Het Westland

Bedrijven met meer dan 65%
verwarmd staand glas.

INKOMEN UIT HET BEDRIJF OVER 1965
(voorlopige cijfers, gemiddeld per ondernemer)

Bijlage B-4

	Alle bedrijven	Haarvan overwegend 1) groente (tomaten)		
		totaal	w.v. plantdatum gemiddeld in de 2e helft van januari	in februari maart en later
Aantal bedrijven	59	45	16	14
Aantal ondernemers	70	55	20	15
Netto-overschot	6400	5900	7600	16
Handenarbeid ondernemer	10300	10400	3400	19
Arbeidsinkomen van de ondern.	16700	16300	10400	6300
Rente meer berekend dan betaald	4800	4800	18000	10100
Ondernemersinkomen	21500	21100	6600	13500
Handenarbeid gezinsleden	2200	1900	24600	5200
Gezinsinkomen uit bedrijf	23700	23000	1300	18700
			25900	3500
			2200	1100
			20700	

1) > 65% van de oppervlakte verwarmd staand glas.

BIJLAGEEN C

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING OVER 1965
(voorlopige cijfers, gemiddeld per bedrijf)

De Kring

Bijlage C-1

	Alle be- drijven	Waarvan overwegend (> 50%) 1)		Bedrijven met meer dan 65% verwarmd staand glas 1)	waarvan plantdatum: (gemiddeld)	
		verwarmd staand glas	onverwarmd staand glas		totaal	voor 1 febr. van 1 febr. af
Aantal bedrijven	104	86	14	81	47	32
Aantal bedrijven in %	100	83	13	78	45	31
Aantal ramen platglas	270	200	320	200	110	310
<u>Staannd glas verwarmd</u>	are	are	are	are	are	are
Tomaten	40	48	3	50	52	48
Komkommers	13	15	2	16	22	8
Overig	2	3	-	2	2	2
<u>Staannd glas onverwarmd</u>						
Tomaten	5	2	28	1	2	1
Komkommers	1	-	7	-	-	-
Overig	2	1	4	1	-	1
Plat glas	6	4	7	4	3	6
<u>Opengrondstuinbouw:</u>						
groenten en vroege aardappelen	12	12	17	11	7	17
bloemen	1	1	-	1	1	2
braak	10	9	7	10	9	9
Totaal tuinbouw	92	95	75	96	98	94
Landbouw en veeteelt	10	12	4	10	8	13
Verhuurd	14	17	-	18	10	30
Erf, blijvende paden enz.	28	29	20	29	30	28
Kadastrale oppervlakte	144	153	99	153	146	165
Waarvan eigendom	103	118	21	119	119	119
Aantal ondernemers per bedrijf	1,34	1,40	1,00	1,41	1,43	1,38
Arbeid van de ondernemer(s) in manj.	1,41	1,46	1,10	1,47	1,45	1,48
Arbeid van gezinsleden in manj.	0,33	0,35	0,20	0,35	0,42	0,26
Arbeid van vast personeel in manj.	0,97	1,09	0,56	1,13	1,31	0,90
Arbeid van los personeel in manj.	0,21	0,24	0,11	0,25	0,30	0,19
Totale arbeidsbezetting in manj.	2,92	3,14	1,97	3,20	3,48	2,83
Arb. door ondernemers en gezins- leden (in %)	60	57	66	57	54	61

1) Van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen in glasopstanden, verwarmingsapparatuur, grond en vaste plantopstand.

(voorlopige cijfers, gemiddeld per bedrijf)

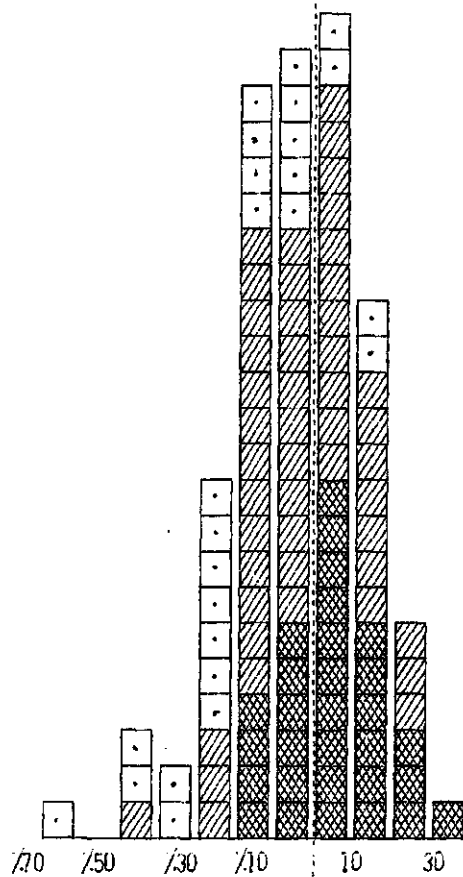
	Alle be- drijven	Waarvan overwegend (> 50%) 1)		Bedrijven met meer dan 65% verwarmd staand glas 1)	waarvan plantdatum: (gemiddeld) voor 1 febr. van 1 febr. af	
		verwarmd staand glas	onverwarmd staand glas			
						totaal
Aantal bedrijven	104	86	14	81	47	32
Aantal bedrijven in %	100	83	13	78	45	31
Omzet in %	100	93	6	91	61	29
Geïnvesteerd vermogen per 1-1-1965	194000	217000	88000	223000	254000	185000
Kosten						
Afschrijvingen	14300	16100	6600	16500	18300	14000
Huur en pacht	500	500	900	500	400	600
Rente	9100	10400	3000	10700	12300	8500
Arbeid betaald personeel	9800	11000	4900	11500	13500	8800
Arbeid ondernemers	13400	13900	10700	14000	13800	14200
Arbeid gezinsleden	2200	2400	1300	2400	3000	1700
Brandstoffen	17000	20200	1700	21000	25600	14800
Overige materialen	9400	10500	5100	10800	12000	8600
Diensten van derden en ov. kosten	9200	10200	5500	10500	11300	9400
Totaal	84900	95200	39700	97900	110200	80600
Opbrengsten						
Tuinbouwprodukten	83300	94300	35100	97200	111200	77600
Overige opbrengsten	1000	1100	600	1100	1300	900
Totaal	84300	95400	35700	98300	112500	78500
Netto-overschot	-/- 600	200	-/-4000	400	2300	-/-2100
Netto-overschot:						
per f. 100,- kosten	-/- 1	0	-/- 10	0	2	-/- 3
per f. 100,- geïnvesteerd vermogen	-/- 0	0	-/- 5	0	1	-/- 1
per manjaar arbeidsbezetting	-/- 200	100	-/-2000	100	600	-/- 700
Arbeidsinkomen per manjaar	8500	8800	6500	8900	9300	8000
Arb.inkomen van de ondernemer (per ondernemer)						
Ondernemersinkomen (per ondernemer)	9600	10100	6700	10300	11300	8800
Geografische ligging der bedrijven:	13400	14300	8400	14500	16600	11700
Delft, Schipluiden, Nootdorp, Rijswijk, Pijnacker, Zoetermeer						
Berkel	42	37	4	35	25	8
Bergenschenhoek, Bleiswijk, Rotterdam, Nieuwerkerk a/d IJssel en Capelle a/d IJssel	10	9	-	9	8	1
Leidschendam, Voorburg, Voorschoten	32	27	3	24	8	16
Loosduinen	10	6	4	6	3	3
	10	7	3	7	3	4
1106 1) Van het gemidd. geïnvesteerd vermogen in %						

SPREIDING VAN HET NETTO-OVERSCHOT PER f.100,- KOSTEN

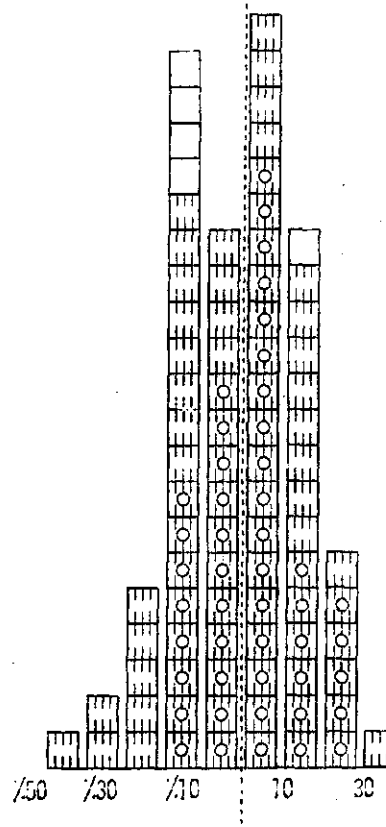
(elk vakje stelt een bedrijf voor)

Alle bedrijven

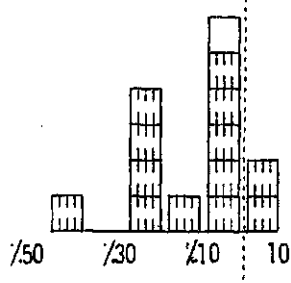
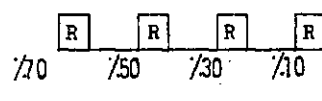
104 bedrijven

Overwegend verwarmd staand glas (>50 %) ¹⁾

86 bedrijven

Overwegend onverwarmd staand glas (>50 %) ¹⁾

14 bedrijven

Overige bedrijven
4 bedrijven

Netto-overschot per F 100,- kosten

- kosten < F 50.000,-
- ▨ kosten F 50.000,- - F 100.000,- per bedrijf
- ▩ kosten > F 100.000,- per bedrijf
- 50 - 65 % ¹⁾
- ▤ > 65 % ¹⁾
- ◉ waarvan bedr. met gem. plantdatum voor 1 febr.
- R overige bedrijven

1) Van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen in glasopstanden, verwarmingsapparatuur, grond en vaste plantopstand.

INKOMEN UIT HET BEDRIJF OVER 1965
(voorlopige cijfers, gemiddeld per ondernemer)

Bijlage C-4

	Alle be- drijven	Waarvan overwegend (> 50%) 1)		Bedrijven met meer dan 65% verward staand glas 1)	waarvan plantdatum: (gemiddeld) voor 1 febr. van 1 febr. af
		verward staand glas	onverward staand glas		
		totaal			
Aantal bedrijven	104	85	14	81	47 32
Aantal ondernemers	139	120	14	114	67 44
Netto-overschot	-/- 400	100 -/- 4000		300	1600 -/- 1500
Handenarbeid ondernemer	10000	10000	10700	10000	9700 10300
Arbeidsinkomen van de ondernemer	9600	10100	6700	10300	11300 8800
Rente meer berekend dan betaald	3800	4200	1700	4200	5300 2900
Ondernemersinkomen	13400	14300	8400	14500	16600 11700
Handenarbeid gezinsleden	1700	1700	1300	1700	2100 1200
Gezinsinkomen uit bedrijf	15100	16000	9700	16200	18700 12900

1) Van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen in glasopstanden, verwarmingsapparatuur, grond en vaste plantopstand.

BIJLAGEN D

De Kring
Bedrijven met meer dan
65% verwarmd staand glas

GRONDGEbruik EN ARBEIDSBEZETTING OVER 1965
(voorlopige cijfers, gemiddeld per bedr.)

Bijlage D-1

	Alle be- drijven	Waarvan overwegend tomaten 1)				W.v. overwegend kom- kommers 1)	
		Totaal	waarvan plantdatum gemiddeld			Totaal	voor 1 februari
			voor de 16 jan.	in de 2e helft van januari	in februari		
Aantal bedrijven	81	60	18	14	18	10	19
Aantal bedrijven in %	100	74	22	17	22	13	23
Aantal ramen platglas	200	190	40	60	200	620	200
Standaard glas verwarmd	are	are	are	are	are	are	are
Tomaten	50	61	80	55	58	40	17
Kommers	16	8	12	8	4	5	42
Overig	2	2	1	4	3	1	1
Standaard glas onverwarmd							
Tomaten	1	1	-	5	1	-	1
Kommers	-	-	-	-	-	-	-
Overig	1	1	-	2	2	-	-
Plat glas	4	3	1	1	4	11	6
Opengrondstuinbouw:							
groenten en vroege aard.	11	13	2	13	14	27	9
bloemen	1	2	3	-	1	3	-
braak	10	8	8	6	11	9	10
Totaal tuinbouw	96	99	107	94	98	96	87
Landbouw en veeteelt	10	11	13	3	12	18	6
Verhuurd	18	22	7	16	49	8	8
Erf, blijvende paden enz.	29	30	33	28	31	22	27
Kadastrale oppervlakte	153	162	160	141	190	144	128
Waarvan eigendom	119	127	141	111	139	100	96
Aantal ondernemers per bedrijf	1,41	1,48	1,78	1,29	1,44	1,30	1,16
Arbeid van de ondern.(s) in manj.	1,47	1,55	1,76	1,37	1,55	1,45	1,19
Arbeid van gezinsleden in manj.	0,35	0,32	0,10	0,62	0,17	0,52	0,47
Arbeid van vast personeel in manj.	1,13	1,16	1,78	0,94	1,07	0,53	1,07
Arbeid van los personeel in manj.	0,25	0,26	0,35	0,32	0,20	0,14	0,23
Totale arbeidsbezetting in manj.	3,20	3,29	3,99	3,25	2,99	2,64	2,96
Arb. door ondern.(s) en gezins- leden (in %)	57	57	46	61	58	75	56
							58

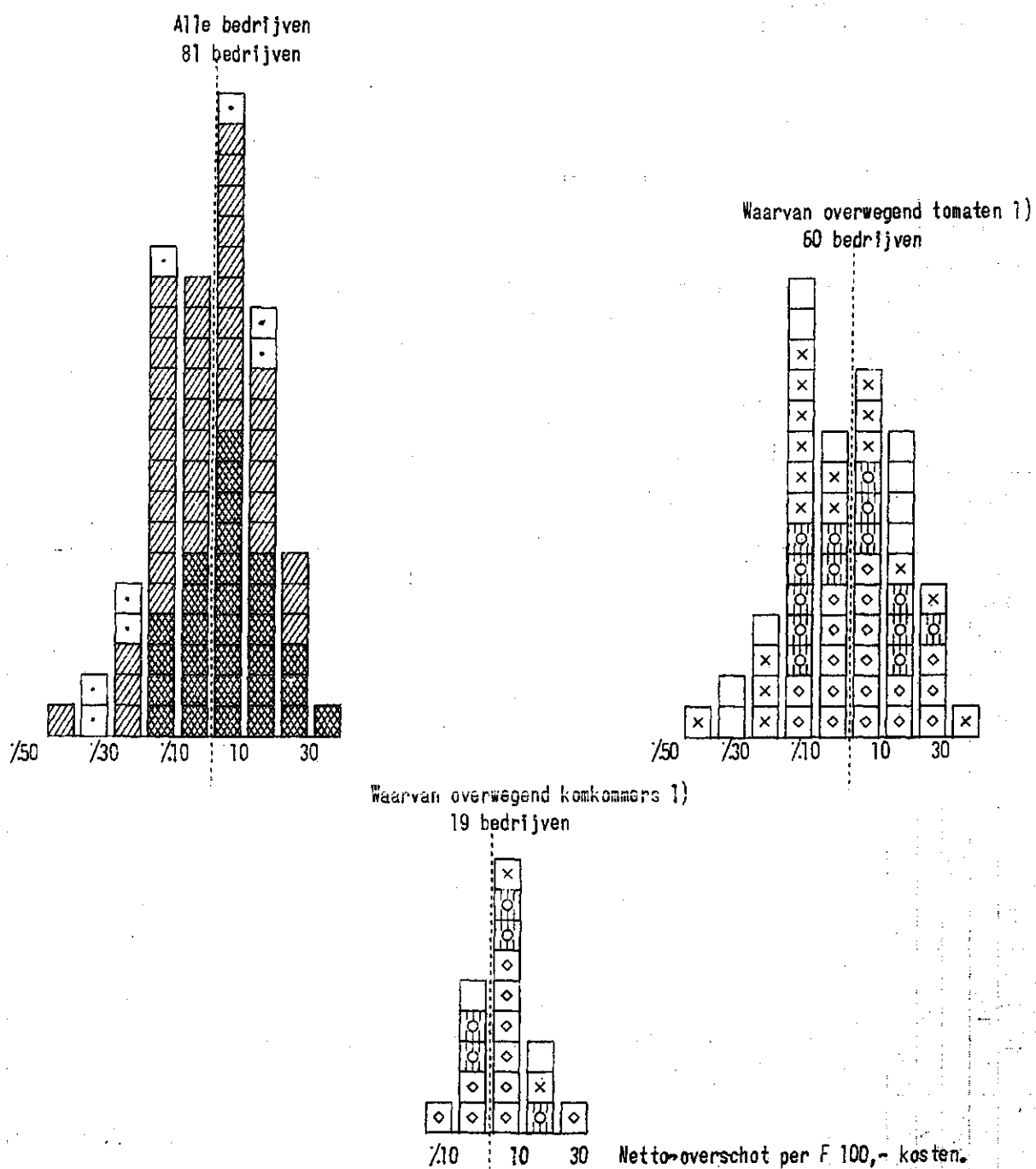
1) > 50% van de oppervlakte verwarmd staand glas.

bedrijven met meer dan
65 % verwarmd staand glas

	Alle be- drijven	Haarvan overwegend tomaten 1)				Haarvan overwegend komkommers 1)			
		waarvan plantdatum gemiddeld							
		totaal	voor de 16 jan.	in de 2e helft van januari	in februari	maart en later	totaal	voor 1 februari	
Aantal bedrijven	81	60	18	14	18	10	19	15	
Aantal bedrijven in %	100	74	22	17	22	13	23	19	
Omzet in %	100	75	30	17	20	8	24	20	
Geïnvesteerd vermogen per 1-1-1965	223000	232000	296000	230000	213000	152000	206000	224000	
<u>Kosten</u>									
Afschrijvingen	16500	16800	20600	16900	15400	12200	15800	16800	
Huur en pacht	500	400	300	200	900	300	700	900	
Rente	10700	11100	14500	11300	9800	7100	9800	10700	
Arbeid betaald personeel	11500	11600	18000	9500	10500	4900	11700	11800	
Arbeid ondernemers	14000	14800	16600	13100	14800	13900	11300	11000	
Arbeid gezinsleden	2400	2100	800	4200	1000	3500	3600	4500	
Brandstoffen	21000	21700	32800	20600	17200	11500	19700	21700	
Overige materialen	10800	9700	10900	10200	9700	6600	13600	14900	
Diensten v. derden en ov. kosten	10500	11000	13800	10000	11200	6900	9000	9500	
Totaal	97900	99200	128300	96000	90500	66900	95200	101800	
<u>Opbrengsten</u>									
Tuinbouwprodukten	97200	97700	130600	95100	85400	64700	97000	102900	
Overige opbrengsten	1100	1400	1600	1600	1200	700	500	600	
Totaal	98300	99100	132200	96700	86600	65400	97500	103500	
Netto-overschot	400	-/- 100	3900	700	-/- 3900	-/- 1500	2300	1700	
Netto-overschot:									
per f. 100,- kosten	0	-/- 0	3	1	-/- 4	-/- 2	2	2	
per f. 100,- geïnvesteerd verm.	0	-/- 0	1	0	-/- 2	-/- 1	1	1	
per manjaar arbeidsbezetting	100	-/- 0	1000	200	-/- 1300	-/- 600	800	600	
Arbeidsinkomen per manjaar	8900	8600	9800	8500	7500	7900	9700	9500	
Arbeidsinkomen van de ondernemer (per ondernemer)	10300	9900	11600	10800	7500	9500	11700	11300	
Ondern.ink. (per ondernemer)	14500	14200	16800	16100	10900	12100	16200	16700	
<u>Geografische ligging der bedr.:</u>									
Delft, Schipluiden, Nootdorp, Rijs- wijk, Pijnacker en Zoetermeer	35	19	6	7	4	2	14	12	
Berkel	9	8	7	-	1	-	1	1	
Bergschenhoek, Bleiswijk, R'dam, Nieuwerk. a/d IJssel en Cap. a/d IJ.	24	23	3	5	10	5	1	-	
Leidschendam, Voorb., Voorschoten	6	5	1	1	-	3	1	1	
Loosduinen	7	5	1	1	3	-	2	1	

1106 1) > 50% van de oppervlakte

SPREIDING VAN HET NETTO-OVERSCHOT PER F 100,- KOSTEN
(elk vakje stelt een bedrijf voor)

- ◻ kosten < F 50.000,- per bedrijf
- ▨ kosten F 50.000,- - F 100.000,- per bedrijf
- ▩ kosten > F 100.000,- per bedrijf
- ◊ waarvan bedr. met gem. plantdatum voor 16 januari
- ◐ " " " " " " in de 2e helft van januari
- ✕ " " " " " " in februari
- ◻ " " " " " " in maart en later

1) > 50 % van de oppervlakte verwarmd staand glas.

De Kring
Bedrijven met meer dan
65% verwarmd staand glas

INKOMEN UIT HET BEDRIJF OVER 1965
(voorlopige cijfers, gemiddeld per ondernemer)

Bijlage D-4

	Alle be- drijven	Waarvan overwegend tomaten 1)					waarvan overwegend komkommers 1)	
		Totaal					Totaal	
		voor de 16 jan.	in de 2e helft van januari	in februari	maart en later	voor 1 februari		
Aantal bedrijven	81	60	18	14	18	10	19	15
Aantal ondernemers	114	89	32	18	26	13	22	17
Netto-overschot	300 -/-	100	2200	600	-/- 2700	-/- 1200	2000	1500
Handenarbeid ondernemer	10000	10000	9400	10200	10200	10700	9700	9800
Arbeidsinkomen van de ondernemer	10300	9900	11600	10800	7500	9500	11700	11300
Rente meer berekend dan betaald	4200	4300	5200	5300	3400	2600	4500	5400
Ondernemersinkomen	14500	14200	16800	16100	10900	12100	16200	16700
Handenarbeid gezinsleden	1700	1400	400	3300	700	2700	3100	3900
Gezinsinkomen uit bedrijf	16200	15600	17200	19400	11600	14800	19300	20600

1) > 50% van de oppervlakte verwarmd staand glas.

In de reeks Verslagen van het Landbouw-Economisch Instituut zijn op dit gebied onder meer reeds verschenen

		Prijs
Verslag No. 117	Rentabiliteit van de tuinbouw in het Zuid-hollands Glasdistrict, voorlopige berekening 1964, april 1965.	f. 3,-
Verslag No. 126	Rentabiliteit van de tuinbouw in het gebied Venlo-Blerick-Tegelen, voorlopige berekening 1964, mei 1965.	f. 3,-
Verslag No. 128	Rentabiliteit van de groenteteelt op het eiland IJsselmonde, voorlopige berekening 1964, mei 1965.	f. 3,-
Verslag No. 131	Rentabiliteit van de fruitteelt in het gespecialiseerde bedrijf over de jaren 1961, 1962 en 1963, juni 1965.	f. 4,-
Verslag No. 135	Rentabiliteit van het kwekersbedrijf in de Bloembollenstreek, voorlopige berekening 1964, juni 1965.	f. 3,-
Verslag No. 136	Rentabiliteit van de bloementeelt te Aalsmeer, voorlopige berekening 1964, juli 1965	f. 3,-
Verslag No. 139	Rentabiliteit van de tuinbouw in het Grootslag, voorlopige berekening 1964/'65, augustus 1965.	f. 3,-
Verslag No. 147	Bedrijfsuitkomsten van de tuinbouw 1963, februari 1966	f. 5,-

EEN VOLLEDIGE LIJST VAN ACTUELE L.E.I. PUBLIKATIES
OP AANVRAAG GRATIS VERKRIJGBAAR